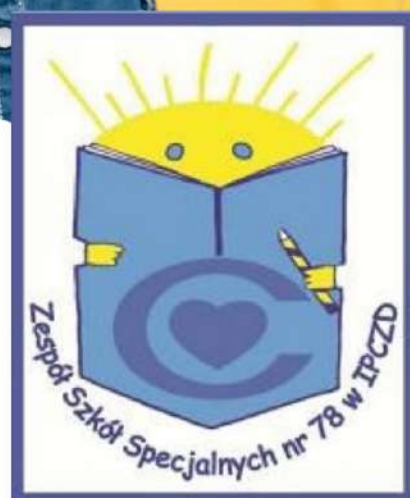

**SOLIDARNI
Z UKRAINĄ!**

ŻACZEK

**Magazyn uczniowski Szkoły w Instytucie -
"Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka"**

CZASOPISMO NASZE, O NAS I DLA NAS!

Wydanie wiosenno - letnie, czerwiec 2022

KĄCIK POEZJI EWY SZELBURG - ZAREMBINY

Srebrny deszczyk

Srebrny deszczyk
rosi, rosi ciepłuchno,
pozwól boso biegać Zosi,
matuchno!

Złote słońko
świeci, świeci w deszczyku,
już nie kładą dzisiaj dzieci
bucików.

Młoda trawka
mięka, mięka pod nóżką.
Przyszła do nas dziś wiosenka
tą dróżką.

Dróżka w kwiatkach
i w rosach,
i w rosach.

Słońce z rosą
masz, córuczno,
we włosach!

To ty jesteś moją wiosną,
dziecino,
tą najmiłą, najpiękniejszą,
matczyną!

Marzec siadł u płotu

Marzec siadł u płotu,
czeka na wiosenkę,
a deszcz drobny prószy.
... Zmoczył mu sukienkę.

Na zielonej trawie

Na zielonej trawie
pasie Kwiecień pawie,
a jasne Słoneczko
pomaga łaskawie.

NOWA PRZYGODA ANARUKA CHŁOPCA Z GRENLANDII

Dni stawały się coraz krótsze. Mężczyźni ciągle polowali. Anaruk i Omialik wiedzieli, że od ilości zdobytych zapasów zależy, czy zimą nie będą cierpieć głodu. Postanowili samodzielnie udać się na polowanie.

Przygotowali kuszę, łódkę i wiosła i wyruszyli w drogę. Przez nieuwagę weszli na lód pokrywający morze, a lód był przysypany śniegiem. Lód pękł, oderwał się i chłopcy popłynęli na krze na nieznaną wyspę.

Dopłynęli na ląd, zeszli na ziemię, rozejrzeli się i zobaczyli niedźwiedzia. Zwierzę było głodne. Nagle zauważyło Anaruka i poszło w jego stronę. Chłopcy bardzo się bali. Obaj popchnęli łódź na morze i Omialik popłynął do osady po pomoc. Anaruk zmienił kryjówkę i zastrzelił niedźwiedzia z kuszy.

Po ich powrocie w osadzie zapanowała radość. Podziwiano zdobycz Anaruka i chwalono Omialika. Matka małego myśliwego zaprosiła wszystkich na ucztę. Tugto był dumny z syna, ale zganiał go za lekkomyślność. Niewiele brakowało a obaj chłopcy mogli zginąć.

Weronika, klasa 3
klinika Neurologii

Konkurs ortograficzny

JĘZYK POLSKI JEST PIĘKNY, ACZKOLWIEK JAK WSZYSCY WIEMY WYSTĘPUJĄCE W NIM ZAWIŁOŚCI ORTOGRAFICZNE SPRAWIAJĄ, ŻE WIELU Z NAS MOŻE WYDAWAĆ SIĘ TRUDNY. DLATEGO TEŻ ZAPROSILIŚMY NASZYCH PACJENTÓW DO UDZIAŁU W DRUGIM KONKURSIE ORTOGRAFICZNYM MAJĄCYM NA CELU WYŁONIENIE PRAWDZIWYCH MISTRZÓW ORTOGRAFII.

KONKURS ODBYŁ SIĘ W DRUGIEJ POŁOWIE MARCA BIEŻĄCEGO ROKU W ŚCISŁYM REŻIMIE SANITARNYM POD KIERUNKIEM PAŃ : BEATY KAŁUŻNEJ I KATARZYZNY PRZYGODY. A OTO LAUREACI TEGOROCZNEJ EDYCJI KONKURSU:

KATEGORIA KLASY PIERWSZE:

- 1 MIEJSCE: OLA (8 P.)
- 2 MIEJSCE: JAGODA, (3 P.)
- 3 MIEJSCE: JAGODA, (REH.)

WYRÓŻNIENIA:

MICHAŁ (P3), JULIA (3 P.),
ALAN (REH.), ALEX (3 P.)

KATEGORIA KLASY DRUGIE:

- 1 MIEJSCE: MARCIN (REH.)
- 2 MIEJSCE: DIANA (6 P.)

KATEGORIA KLASY TRZECIE

- 1 MIEJSCE: MAŁGOSIA (6 P.)
- 2 MIEJSCE: KAROLINA (P2.)
- 3 MIEJSCE: ZOFIA (7 P.)

WYRÓŻNIENIA:

JANEK (10 P.), EWELINA (9 P.), GABRYSLA (3 P.),
IGNACY (REH), DAWID (P1), BLANKA (REH.), ZUZIA (P3)

*Serdecznie
gratulujemy!*

MOJA ♥ RODZINA

Moja rodzina jest super. Znajduje się w niej moja mama, tata, siostra i ja.

Moja mama jest super. Bardzo lubi czytać książki. Najbardziej jednak lubi oglądać Netflix. Jej ulubionym daniem jest tatar. W zimę chodzi z nami na łyżwy, ale sama nie jeździ. Codziennie pije kawę. Ma na imię Marta. Jej ulubiona kawa to latte.

Ulubionym napojem taty jest herbata. Pije ją na okrągło. Moim pierwszym skojarzeniem z tatą jest jego czterdziestka. Było tyle gości. Osobiście nie radzę tego powtarzać. On nie ogląda telewizji, ale zna się na komputerach.

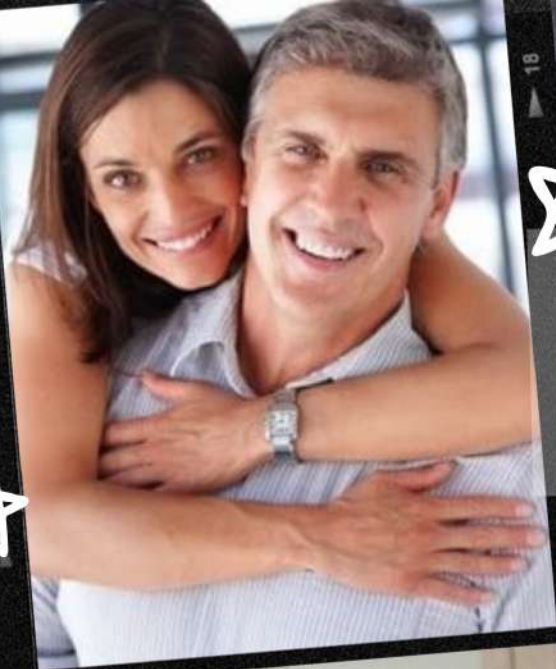
Lena to moja siostra. Ma jedenaście lat (w tym roku kończy dwanaście). Chodzi do szóstej klasy. W wolnych chwilach bawi się z naszym kotem, ale o tym później.

Ja mam na imię Gosia. Mam dziewięć lat (w tym roku kończę dziesięć lat). Chodzę do trzeciej klasy. W wolnych chwilach czytam książki, oglądam youtube'a i gram w gry.

Mój kot wabi się Mijcia. Choć nie ma naszego nazwiska (wcale go nie ma) to ja uważam go za członka mojej rodziny. Jest super słodki.

Bardzo kocham moją rodzinę!

Małgosia, klasa 3
Klinika Kardiologii

Idzie wiosna!

KONIEC ŚNIEGU!
WIOSNA W BIEGU!

JUŻ BOCIANY POWRACAJĄ,
JUŻ SKOWRONKI KONCERT DAJĄ.
TU KROKUSY, TAM ŻONKILE
SPOGLĄDAJĄ NA ŚWIAT MILE
TRAWA ZMIENIA SWOJĄ ZIELEŃ,
CHĘTNIE JĄ POLUBI JELEŃ.
BUDZI SIĘ PRZYRODA WKOŁO,
BĘDZIE PIĘKNIE I WESOŁO.
SŁOŃCE TERAZ CZĘŚCIEJ ŚWIECI,
NA DWÓR WZYWA WSZYSTKIE DZIECI.

JOANNA GUŚCIORA

Rys. **Bianka**, kl. 3 - **Klinika Gastroenterologii**

Rys. Janek, kl. 3, Klinika Immunologii

Rozmowa z Wołodymyrem – uczniem klasy 1 z Ukrainy i jego mamą.

Od końca lutego w naszym szpitalu leczone są dzieci z Ukrainy, w związku z tym dzieci te, objęte są działaniami dydaktyczno- wychowawczymi naszej szkoły. Jeden z naszych uczniów Wołodymyr razem ze swoją mamą, zechcieli podzielić się kilkoma informacjami dotyczącymi szkoły w Ukrainie oraz informacjami dotyczącymi codziennego życia dzieci i ich rodzin .

Jak wygląda system nauki w szkole w Ukrainie?

Dzieci w Ukrainie mają prawo do nauki od 6 roku życia, mają też obowiązek kontynuowania nauki przynajmniej do 9 klasy.

Naukę w szkole podzielona jest na kilka etapów:

- pierwszy poziom- szkoła podstawowa obejmuje klasy 1 - 4
- drugi poziom - klasy 5 - 9 - jest to odpowiednik polskiej szkoły średniej
- trzeci poziom - klasy 10 - 12 - jest to odpowiednik polskiego liceum.

Po 9 klasie odbywa się egzamin wewnętrzny, który uprawnia do pójścia do szkoły zawodowej lub technikum. Natomiast po ukończeniu 12 klasy odbywa się egzamin zewnętrzny, odpowiednik polskiej matury. Egzamin na koniec klasy 12 daje możliwość ubiegania się o naukę w wyższych uczelniach.

A jak ocenia się dzieci?

Ukraińskie szkoły stosują pięciostopniową skalę ocen piątka oznacza doskonałe opanowanie materiału, czwórka dobra znajomość, trójka oznacza, że materiał został opanowany zadowalająco, a dwójka niedostatecznie. Podobny system stosuje się w szkołach wyższych i na uniwersytetach.

Proszę powiedzieć coś o organizacji roku szkolnego.

Rok szkolny rozpoczyna się 1 września a kończy 31 maja i dzieli się na 2 semestry. Pierwszy semestr rozpoczyna się od 1 września i trwa do końca grudnia. W tym czasie mają jeden tydzień "ferii jesiennych" oraz dwa tygodnie "ferii zimowych", które są związane ze świętami prawosławnymi i obchodami nowego roku. Drugi semestr rozpoczyna się 10 lub 14 stycznia i trwa do końca maja. Również drugi semestr podzielony jest na dwie części: od 10 lub 14 stycznia do końca maja, z tygodnią przerwą wiosenną. W czerwcu przez kolejne 2 , 3 tygodnie uczniowie uczęszczają nadal do szkoły. W tym czasie odbywają się praktyki, zajęcia dodatkowe, wycieczki, realizacja projektów.

A czy istnieją szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

W związku z wprowadzeniem nowej reformy pojawiły się szkoły inkluzyjne, to znaczy takie w których mogą uczyć się niepełnosprawne dzieci razem z dziećmi pełnosprawnymi, zdrowymi, jest to odpowiednik polskich klas integracyjnych.

W związku z tymi zmianami pojawił się również zawód nauczyciela pomocnika, specjalnie przygotowanego do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi w szkołach ogólnodostępnych. W szpitalach dziecięcych istnieją szkoły szpitalne nazywamy „Szkołami superbohaterów”, w nich to mali pacjenci mogą kontynuować naukę i mają okazję do zabawy podczas leczenia.

A kiedy obchodzone są takie święta jak Dzień Matki, Ojca, Dzień Dziecka i Dzień Nauczyciela?

Dzień Matki w Ukrainie obchodzony jest w drugą niedzielę maja, Dzień Ojca świętujemy 4 września, a Dzień Dziecka 1 czerwca.

Dzień Nauczyciela przypada w pierwszą niedzielę października, a Dzień Lekarza w trzecią niedzielę czerwca.

roszę opowiedzieć o charakterystycznych potrawach kuchni ukraińskiej

Kuchnia ukraińska jest bardzo urozmaicona gdyż wpływ na nią mały kultury różnych narodów. Do najbardziej znanych potraw ukraińskich należy barszcz ukraiński, różnego rodzaju pierogi przede wszystkim pierogi ziemniakami ze słoniną (w Polsce nazywane ruskimi). Bardzo lubianym przysmakiem jest słonina wieprzowa, solona, wędzona lub słodka podawana także w deserach. Kolejnym daniem charakterystycznym dla Ukrainy są bliny drożdżowe podawane ze śmietaną lub przetopioną słoniną. Popularne są hałupki, kapusta faszerowana kaszą lub ryżem z mięsem. Jednym z ulubionych dań naszego Wołodii są deruny- placki z ziemniaków z marchewką, jajkiem, cebulką, podawane ze śmietaną.

Zauważyłam, że jecie dużo produktów ze zbóż. Jak wygląda przykładowy jadłospis?

Na śniadanie najchętniej jemy różnego rodzaju kasze: gryczaną, kukurydzianą, jęczmienną albo płatki z różnego rodzaju zbóż, podawane z mlekiem lub ze wspomnianą wcześniej słoniną. Obiad składa się z zupy i drugiego dania mięsa lub ryby z warzywami, ewentualnie pierogi. Kolacja bardzo często składa się z potraw przygotowywanych z warzyw, ziemniaków, różnego rodzaju sałatki z gotowanych warzyw. W tradycyjnej kuchni ukraińskiej nie ma zwyczaju jedzenia typowych kanapek tak jak w Polsce. Kolejnym ukraińskim przysmakiem jest kwas chlebowy, który nazywany jest napojem narodowym. Dobrze gasi pragnienie, ma słodko- kwaśny smak pieczonego chleba ma też dużo właściwości zdrowotnych, wzmacnia odporność i pomaga w trawieniu. Najpopularniejszym deserem ukraińskim jest sękacz oraz kutia, a na Wielkanoc musi być słodki chlebek coś w rodzaju polskiej babki drożdżowej z dużą ilością rodzzynek. Bardzo wykwintnym ciastem, które mamy lub babcie przygotowują na wyjątkowe okazje jest ciasto składające się z kilku warstw różnego rodzaju biszkoptów, kremu o różnych smakach, orzechów, dżemu.

Bardzo dziękuję za rozmowę
Rozmawiała: Beata Kałużna

SPOTKANIE WIELKANOCNE

Święta Wielkanocne są okresem przynoszącym wszystkim wiele radości i nowej nadziei oraz spotkań z bliskimi. Dnia 12 kwietnia 2022 roku panie Beata Kałużna i Katarzyna Przygoda przygotowały spotkanie w formie zdalnej dla pacjentów wszystkich klinik. Dzieci dowiedziały się m.in. dlaczego obchodzone są święta Wielkiej Nocy, czym jest Triduum Paschalne oraz jakie zwyczaje są obchodzone w trakcie świętowania. Pacjenci wspólnie wykonali świąteczną palemkę, spróbowali przaśnego chleba oraz wykonali kilka prac plastycznych przedstawiających symbole wielkanocne. Na końcu mogliśmy jeszcze usłyszeć życzenia świąteczne od Pani Dyrektor.

WESOŁEGO ALLELUJA!

*Praca przygotowana przez ucznia oddziału P3
pod kierunkiem pani Małgorzaty Stettner*

Wielkanoc

PRZED WIELKANOCĄ TRAFIŁAM DO SZPITALA. BYŁO MI SMUTNO, ŻE NIE MOGĘ W DOMU MALOWAĆ PISANEK I POMAGAĆ W PRZYGOTOWANIACH DO ŚWIĄT. ALE W SZPITALU BYŁY LEKCJE O ZWYCZAJACH ŚWIĄTECZNYCH I ROBIĘM RÓŻNE PRACE PLASTYCZNE Z MOJĄ KOLEŻANKĄ HANIĄ. ZROBIŁYŚMY BARANKI I KURCZACZKI. ROZWIĄZYWAŁYŚMY KRZYŻÓWKI, MALOWAŁYŚMY PALMY WIELKANOCNE. DOWIEDZIAŁYŚMY SIĘ TEŻ CO SYMBOLIZUJĄ POTRAWY, KTÓRE ZANOSIMY DO ŚWIĘCENIA.

MAJA KLINIKA OKULISTYKI

W SOBOTĘ RANO SZYKUJĘ KOSZYCZEK ZE ŚWIĘCONKĄ. Z MAMA I TATĄ IDĘ DO KOŚCIOŁA POŚWIECIĆ POKARMY.

W PIERWSZY DZIEŃ ŚWIĄT IDĘ DO BABCI NA ŚNIADANIE WIELKANOCNE. PÓŹNIEJ SZUKAM Z RODZEŃSTWEM JAJEK, KTÓRE SĄ UKRYTE W OGRODZIE. DRUGIEGO DNIA ŚWIĄT OBLEWAMY SIĘ Z BRATEM WODĄ.

HANIA KLINIKA OKULISTYKI

CNVFILLM FF1

23

CANVA STORIES

KONIE

**BARDZO LUBIĘ KONIE.
TO WSPANIAŁE ZWIERZĘTA,
KTÓRE SĄ NAJLEPSZYMI
PRZYJACIÓŁMI DLA LUDZI.**

**JULIA, KL. II
KLINIKA REHABILITACJI**

DZIEŃ ZIEMI

22 kwietnia obchodzimy Dzień Ziemi. Święto to ustanowiono w ubiegłym wieku. Przypomina ono o konieczności dbania o najbliższe środowisko.

Ziemia to dom ludzi, zwierząt i roślin. Działalność człowieka wpływa niszczycielsko na naszą planetę, a skutki są bardzo dotkliwe. Zanieczyszczenie powietrza i gleb, skażenie wód, wymieranie gatunków roślin i zwierząt, choroby, topnienie lodowców to tylko niektóre z nich.

Specjalistą w dziedzinie ochrony przyrody jest EKOLOG. Każdy z nas może i powinien prowadzić ekologiczny styl życia. Polega ono na życiu w zgodzie z naturą i troszczeniu się o przyrodę.

Podczas zajęć uczniowie z klas 1-3 na 8 piętrze z zainteresowaniem wysłuchali i obejrżeli prezentację oraz film edukacyjny poświęcony Dniu Ziemi. Dowiedzieli się, jak postępować, aby zachować piękno naszej wspólnej planety.

1 krok OSZCZĘDZAJ WODĘ

2 krok OSZCZĘDZAJ ENERGIĘ ELEKTRYCZNA

3 krok TROSZCZ SIĘ O CZYSTE POWIETRZE

4 krok OGRANICZAJ ODPADY I SEGREGUJ ŚMIECI

Podczas malowania plakatu z okazji Dnia Ziemi słuchaliśmy piosenki i zastanawialiśmy się, co każdy z nas może zrobić dla naszej planety.

Oto nasze pomysły:

„Koło domu przygotuję ogródek i zasadzę w nim różne rośliny”

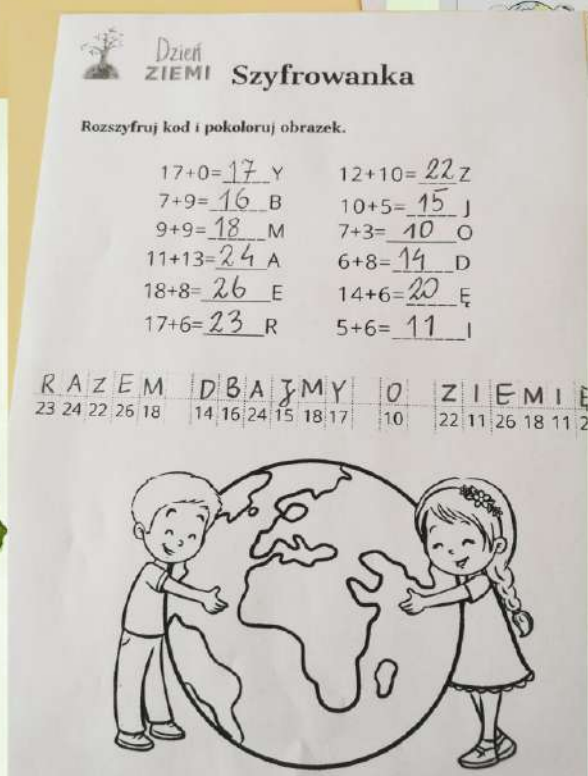
„Będę gasił światło jak będę kładł się spać”

„Do szkoły będę jeździł rowerem”

„Posadzę drzewo”

Każdy gest ma znaczenie. Ziemia woła o pomoc!

Podczas zajęć wykorzystaliśmy film edukacyjny EDU KREDKA – Dzień Ziemi” oraz piosenkę Kasi Zaniat „Moja planeta Ziemia”.

Malta

PALCEM PO MAPIE

Malta jest państwem i wyspą ze świątyniami starszymi niż egipskie piramidy. Niezapomniana architektura, magiczne plaże, ciepłe morze, kilka tysięcy lat historii, najlepszy klimat na świecie według jednego z rankingów i słoneczne niebo przez większość roku.

Stolica Malty - Valletta

KONTYNENT - EUROPA
STOLICA - VALLETTA
LICZBA LUDNOŚCI - 514 564
POWIERZCHNIA KRAJU -
316 KM²
(185 MIEJSCE NA ZIEMI)

Klify Dingli - jedna z najbardziej znanych atrakcji na Malcie

MALTA

MALTAŃSKIE NAJ...

- NAJWYŻSZE WZNIESIENIE - **TA' DMEJREK** (253 M. N.P.M.)
- NAJDŁUŻSZA RZĘKA - **BRAK**
- NAJWIĘKSZE JEZIORO - **JEZIORA CHADWICK**
- NAJWIĘKSZE MIASTO - **SAN PAWL IL-BAĦAR** (OK. 29 000 MIESZKAŃCÓW)
- NAJWIĘKSZA WYSPA - **MALTA** (OK. 478 500 MIESZKAŃCÓW)

A to ciekawe!

- Język maltański jest zbliżony do języków arabskich i jako jedyny język semicki jest zapisywany alfabetem łacińskim.
- Jest to jedyne europejskie państwo nieposiadające stałych rzek.
- Na Malcie znajduje się 365 kościołów - tyle ile dni w roku.
- W trakcie II wojny światowej podczas mszy do kościoła na Moście wpadła 500 kg bomba, która nie wybuchła. Wydarzenie to nazwano Cudem Bomby
- Na Malcie nie ma pociągów, tramwajów oraz metra. Dojazdy są możliwe za to autobusami.

Flotylla łódeczek na maltańskich wodach

Czy wiesz, że...?

- Na Malcie znajdują się jedne z najwyższych klifów w Europie - klify Dingli, mierzące aż 253 m. n.p.m.
- Na Comino - jednej z trzech najważniejszych wysp Malty mieszka tylko jedna rodzina - dwójka starszków.
- Na Malcie są jedne z najstarszych świątyń na świecie - świątynia Ggantija liczy sobie aż 5800 lat!
- W miejscowości Marsaxlokk właściciele łodzi malują na nich oczy! Według legendy to oczy Ozyrysa mające chronić rybaków przed niebezpieczeństwami na morzu.
- Niegdyś Malta była pod panowaniem Wielkiej Brytanii, dlatego drugim językiem urzędowym jest angielski

Ukraina

PALCEM PO MAPIE

Ukraina jest drugim co do powierzchni krajem Europy. Znajduje się w centrum Europy Wschodniej. Od południa graniczy z Morzem Azowskim i Morzem Czarnym, na południowym zachodzie z Rumunią, Mołdawią, Węgrami, Słowacją i Polską, na północy z Białorusią a od wschodu z Rosją.

Budynek opery we Lwowie

KONTYNET - EUROPA
STOLICA - KIJÓW
LICZBA LUDNOŚCI - 44 130 000
POWIERZCHNIA KRAJU -
603 548 KM²
(44 MIEJSCE NA ZIEMI)

Panorama Kijowa - stolicy Ukrainy

UKRAIŃSKIE NAJ...

- NAJWYŻSZE WZNIESIENIE - **HOVERLA**
(2061 M. N.P.M.)
- NAJDŁUŻSZA RZEKA - **DNIEPER**
(981 KM NA TERENIE UKRAINY)
- NAJWIĘKSZE JEZIORO - **SASYK**
- NAJWIĘKSZE MIASTO - **KIJÓW**
- (OK. 2 900 000 MIESZKAŃCÓW)
- NAJWIĘKSZA WYSPA - **DŻARYLGACZ**

A to ciekawe!

- Wielkanocne pisanki pochodzą właśnie z Ukrainy. Fantazyjne wzory zdobią ją już od starożytności.
- W przeciwieństwie do wielu kultur na całym świecie, Ukraińcy noszą obrączki ślubne na prawej, a nie lewej dłoni.
- Uczniowie na Ukrainie są oceniani w 12-stopniowej skali, w Polsce - 6-ścią stopniowej.
- Na Ukrainie znajduje się ponad 3000 naturalnych i aż 25 435 sztucznych jezior.

Panorama Odessy - portowego miasta Ukrainy nad Morzem Czarnym

Karpaty Ukraińskie
jeden z masywów górskich na terytorium Ukrainy

Czy wiesz, że...?

- Ukraina ma powierzchnię prawie dwa razy większą niż Polska i jest drugim pod względem wielkości państwem w Europie (po Rosji)
- Flaga Ukrainy składa się z dwóch poziomych pasów: niebieskiego i żółtego, co nawiązuje do złotych pól uprawnych i rozciągającego się nad nimi nieba
- Ukraina odzyskała niepodległość od ZSRR (obecnie Rosja) 21 sierpnia 1991 roku.
- Nazwa "Ukraina" pojawiła się już w średniowieczu wieku i oznaczała "pogranicze", "krańce państwowe"
- Walutą Ukrainy jest hrywna.
1 hrywna = ok. 15 groszy.

WIOSNY CZAS!

NADESZŁA WIOSNA PEŁNA SOCZYSTEJ ZIELENI, PACHNĄCA KWIATAMI I DESZCZEM. KWITNĄ FORSYCJE, TULIPANY, SZAFIRKI, HIACYNTY, NARCYZE, ŻONKILE I KROKUSY. PTAKI GŁOŚNO ŚPIEWAJĄ, OBUDZIŁY SIĘ JEŻE. POGODA ROBI NAM NIESPODZIANKI - RAZ JEST SŁOŃCE, RAZ JEST DESZCZ. BYWA CHŁODNO, A CZASEM BARDZO CIEPŁO. CZEKAŁAM NA WIOSNĘ Z NIECIERPLIWOŚCIĄ. NASTRAJA MNIE OPTYMISTYCZNIE.

LENA, KL. III KLINIKA GASTROENTEROLOGII

Kącik mądrego rodzica

TRUDNE TEMATY - WOJNA. JAK ROZMAWIAĆ Z DZIEĆMI?

Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie, gdy jesteś rodzicem

- Nadaj rozmowie spokojny ton – nie zarażaj dziecka własnym lękiem.
- Używaj języka dopasowanego do wieku dziecka.
- Akceptuj emocje dziecka.
- Daj dziecku czas na przyswojenie nowych informacji.
- Wyjaśniaj tyle, ile uważasz za konieczne – nie wszystko na raz.
- Nie oglądaj przy dzieciach bieżących wiadomości – to przekaz dostosowany do dorosłych odbiorców.

W związku z informacjami o wojnie dzieci odczuwają to samo, co dorośli: szok i strach, także bezradność, smutek, złość, rozpacz, współczucie, zagubienie oraz inne emocje, które mogą towarzyszyć tej sytuacji.

Bardzo ważne jest, aby **nie unikać tematu** wojny, porozmawiać z dzieckiem o tym, co się dzieje w Ukrainie, o tym, co to dla nas oznacza i do jakich konsekwencji może prowadzić.

Najważniejszą zasadą jest mówienie dzieciom prawdy.

Inne wskazówki, które rodzic powinien brać pod uwagę rozmawiając z dzieckiem o wojnie, to:

- Rozmawiaj z dzieckiem osobiście, zanim uzyska informacje o wojnie z niezetelnych źródeł lub zanim porozmawia z nim za ciebie ktoś inny.
- Jeśli to rodzice przekażą dziecku trudną wiadomość, mogą zadbać o jego emocje i zaopiekować się nimi.
- Otwarcie rozmawiaj z dzieckiem o swoich uczuciach, sposobach ich rozumienia, a także strategiach radzenia sobie z nimi.
- Daj dziecku czas na zastanowienie się i przemyślenie informacji.

Kącik mądrego rodzica - cd.

- Gdy podejmujesz z dziećmi i nastolatkami rozmowę o wojnie, zastosuj techniki aktywnego słuchania.
- Akceptuj dziecięcy lub nastoletni, pełen slangowych wyrażań sposób formułowania pytań.
- Kiedy poruszasz trudne tematy, używaj zrozumiałego języka, dopasowanego do wieku dziecka i jego potrzeb.

- Dziecko potrzebuje powiązania nowych, zwłaszcza trudnych i złożonych, informacji z tym, co już zna i rozumie.
- Naucz dziecko odróżniać rzeczywistość od fikcji.
- Wyjaśniaj tyle, ile uważasz za konieczne.

- Należy ograniczyć dostęp do różnych treści, które są pokazywane w mediach, tak żeby dziecko nie było ciągle stymulowane przez nowe, drastyczne informacje.
- Całkowita blokada informacyjna w domu jest błędem.
- Nie oglądajcie z dziećmi bieżących transmisji w mediach.
- Uważaj na katastrofizację. Zachowajcie dotychczasowy rytm dnia ze stałymi rytuałami i sposobami spędzania czasu.

- Zaplanuj z dzieckiem wspólne aktywności, które pomogą wzmocnić poczucie wpływu na otoczenie przez podejmowanie różnych działań.
- Wzmacniaj u dziecka poczucie solidarności z innymi osobami, które podejmują starania na rzecz pokoju lub są ofiarami działań wojennych.
- Przygotuj dziecko do mierzenia się z tematem wojny w różnych miejscach i środowiskach.
- Kiedy czujesz, że emocjonalna pojemność dziecka jest na wyczerpaniu, staraj się odwrócić jego uwagę od aktualnych wydarzeń.
- Zaangażuj do rozmów z dzieckiem pozostałych członków rodziny.
- Warto przytulać, głaskać dziecko, kiedy tego potrzebuje.
- Wyjaśnij dziecku rolę nieprawdziwych informacji w internecie, tak zwanych fake newsów.

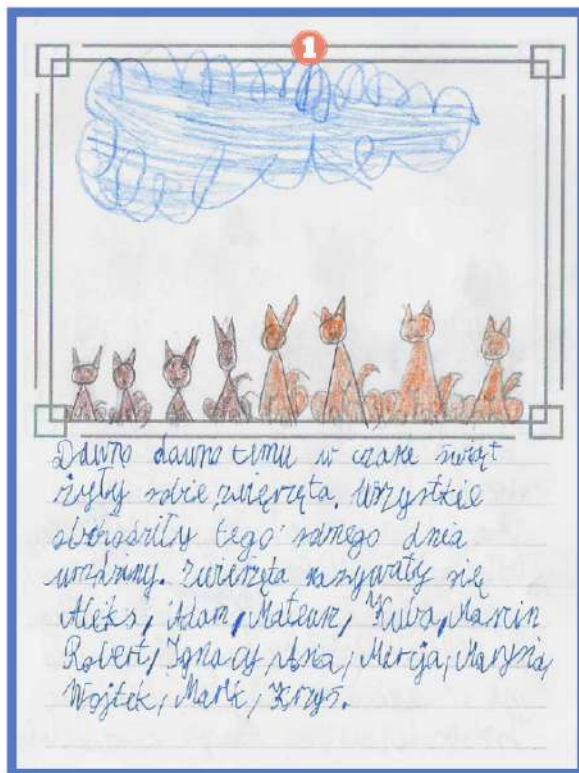
Dzieci piszą książki

Z okazji Światowego Dnia Książki w dniu 27.04.2022 r. uczniowie z klas I - III z wszystkich klinik IPCZO połączyli się na zajęciach zdalnych i pod okiem nauczycieli poznali zasady pisania opowiadania. Przy pomocy kostki "wyturlali" bohaterów, miejsce, czas i wydarzenia do swojej pracy. Poniżej prezentujemy Wam powstałe książki.

Poznajcie najciekawsze opowiadanie:

Światowy Dzień Pszczół

20 maja to Światowy Dzień Pszczół. Tego dnia na lekcji oglądaliśmy i czytaliśmy piękną książkę o pszczołach. Dowiedzieliśmy się, że żyją w rodzinach pszczelich. Jest królowa, pszczoły zbieraczki, robotnice i trutnie.

Pszczoły są bardzo pracowite. Zbierają pyłek i nektar kwiatów. Chronią i karmią królową, opiekują się larwami pszczół, czyszczą ul i produkują miód. Miód jest słodki, pyszny i bardzo zdrowy. Pszczoły są owadami pożytecznymi bo zapylają kwiaty, z których powstaną owoce.

Potem rysowaliśmy pszczoły. Alina narysowała pszczołę w powiększeniu. Jej ciało pokryte jest wieloma włoskami. Natalia narysowała pszczoły, które zbierały nektar z kwiatów.

Alina i Natalia kl.2
Klinika Okulistyki

Rysowała: Zosia, kl. 1
Klinika Neurologii

**Malutka główka krokusa
nad śniegiem się pojawiła.
To znaczy, że już wkrótce
przybędzie wiosna miła**

**Pod śniegiem mocno bije
pani przyrody serce.
Słoneczko wyślij promienie,
daj ciepła jak najwięcej.**

**Słoneczko nasze kochane,
bardzo cię prosimy.
Ogrzewaj mocno ziemię,
zacieraj ślady zimy.**

**Urośnie młoda trawa,
rozwiną się pąki na drzewach.
Dla ciebie miłe słoneczko
każdy ptaszek zaśpiewa.**

Wykonała: Kristina, kl. 3
Klinika Nefrologii

Zajęcia pt. "Sensoplastyka"

Dnia 20 maja 2022 roku uczniowie ze szkoły przyszpitalnej w Centrum Zdrowia Dziecka wzięli udział w zajęciach "Sensoplastyka" w ramach projektu "Gramy zmysłami".

Rozmawialiśmy na temat znaczenia zmysłów w życiu człowieka i koniecznie chcieliśmy pewne rzeczy **sami** sprawdzić.

Robiliśmy różnokolorową tęczę na mleku!

Eksperymentowaliśmy ze zmieniającą kolory wybuchową miksturą!

Wykonywaliśmy ozdoby z wykorzystaniem kolorowej i pachnącej ciastoliny domowej roboty!

To były niezwykłe zajęcia.

Majowa łąka

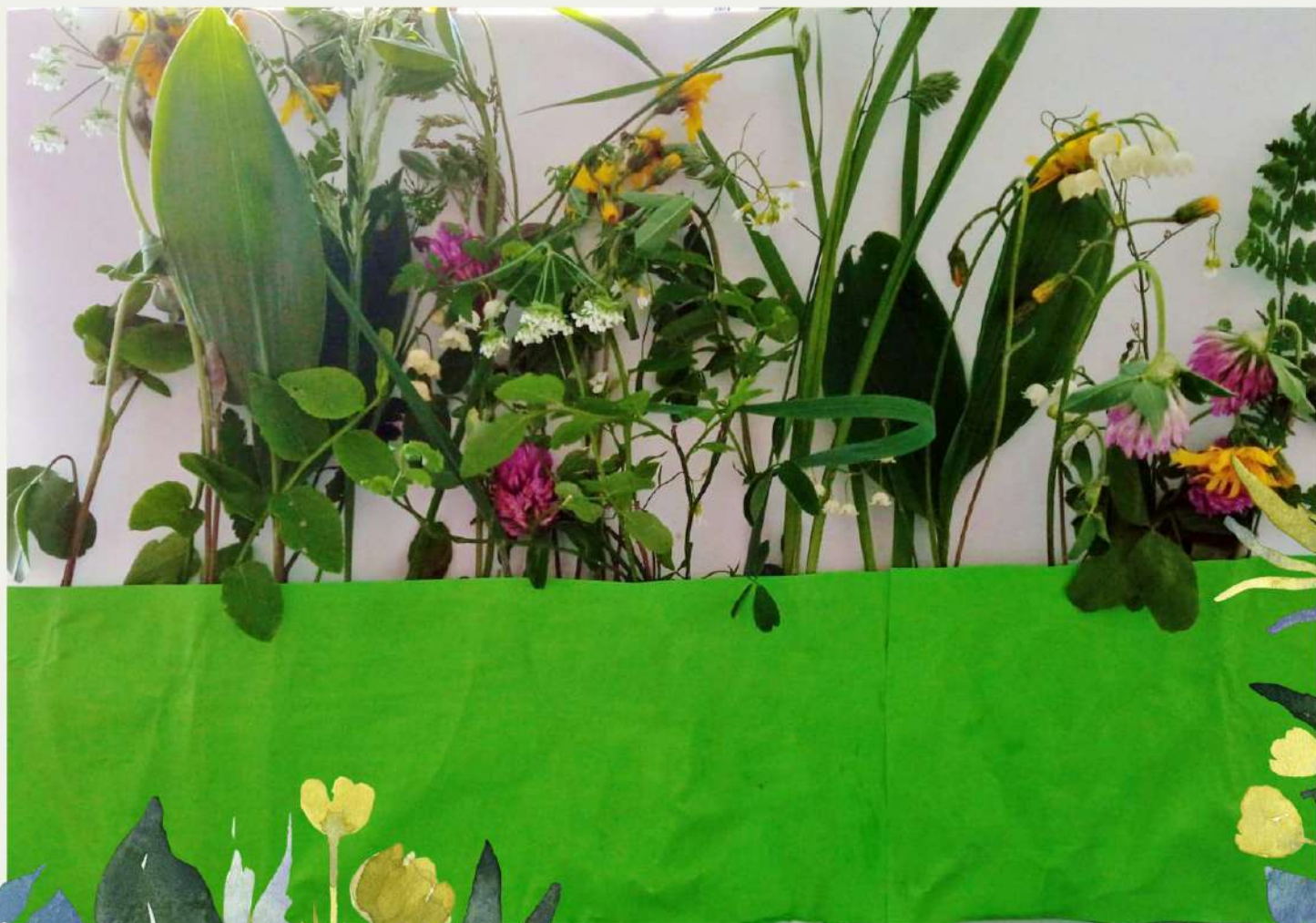
Bożena Forma

Powiał wiatr majowy,
łąka zapachniała.
Świeżą koniczyną
pokryła się cała.

Brzęczą głośno pszczoły,
pracują wytrwale.
Zapylają kwiaty,
nie nudzą się wcale.

Słońce mocno grzeje,
świat do życia budzi.
Dobry czas nastaje
dla zwierząt i ludzi.

Pracę wykonała:
Antonina, kl 1
Klinika Onkologii

Kochana Mama!

MOJA MAMA MA NA IMIĘ KASIA.

MA 35 LAT.

KOCHAM JĄ NAJBARDZIEJ NA ŚWIECIE.

KOCHA PIESKI.

**ZUZIA, KL. 1
KLINIKA
REHABILITACJI**

Przez różową szybkę

Zapraszamy Was do bajkowego świata,
gdzie wszystko jest możliwe!
Chodź! Zajrzyj przez różową szybkę!

Zima...
Zima...
Zima...

Przedwiosnie

Witaj
wiosno!

Majowe
święta

Wiosna!

KRZYŻÓWKOWO

Malgorzata Strzałkowska

**Stań w kółeczku razem z nami
i wywijaj kończynami!**

SKOCZNA I ZDROWA KRZYŻÓWKA OBRAZKOWA

Wpisz hasła w odpowiednie okienka i odczytaj pięć razy rozwiązanie.

Rozwiązane są pod stołką redakcyjną
(możesz, za wern, gdzie jest ta stołka)

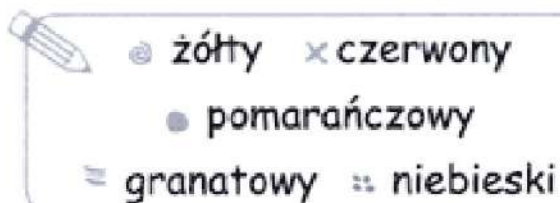
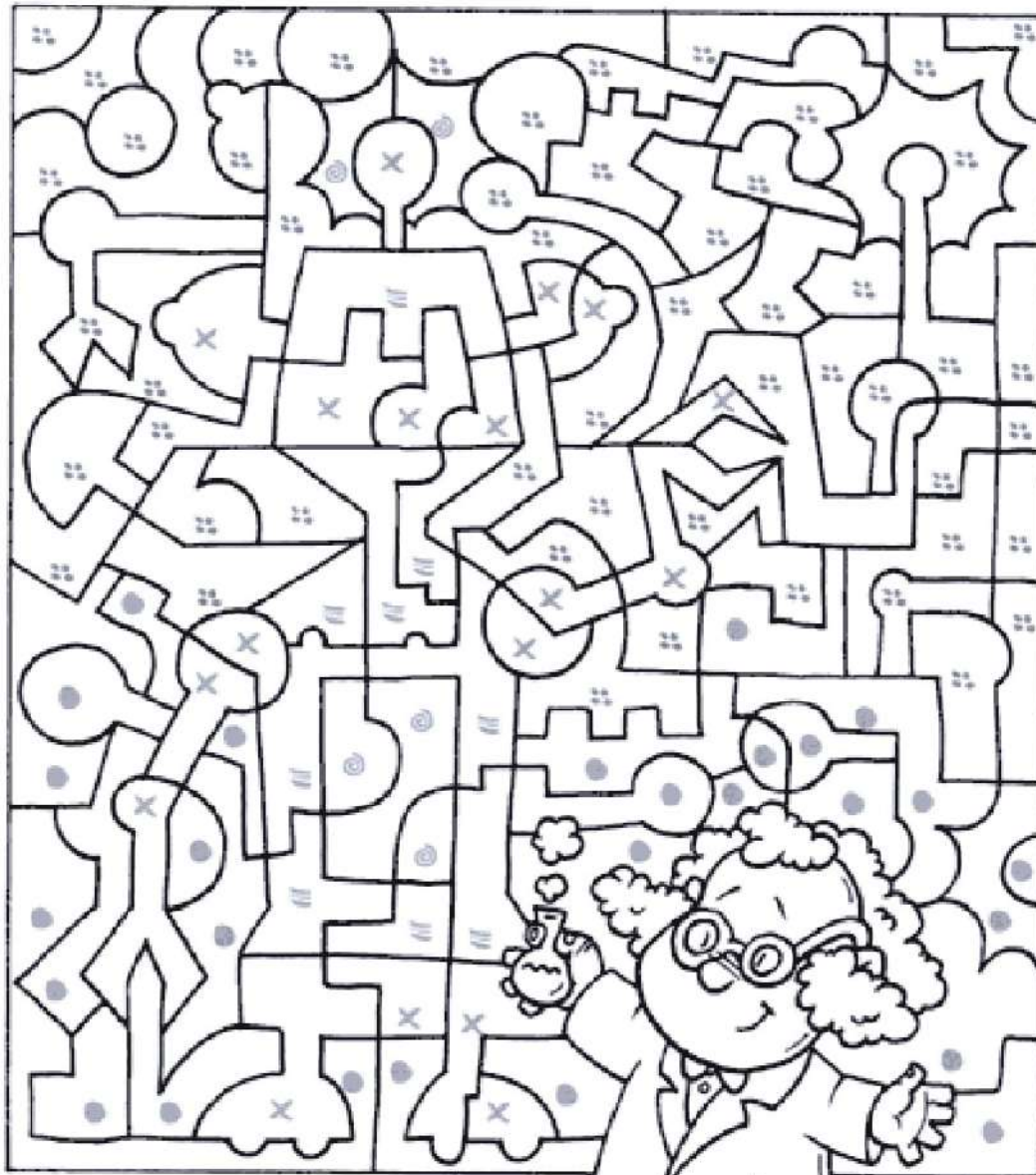
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

W PRACOWNI

Pokoloruj pola ze znaczkami według podanego kodu, a zobaczysz, co udało się wymyślić pewnemu szalonemu naukowcowi.

Wyteż swój wzrok i znajdź różnice. Pokoloruj obrazki.

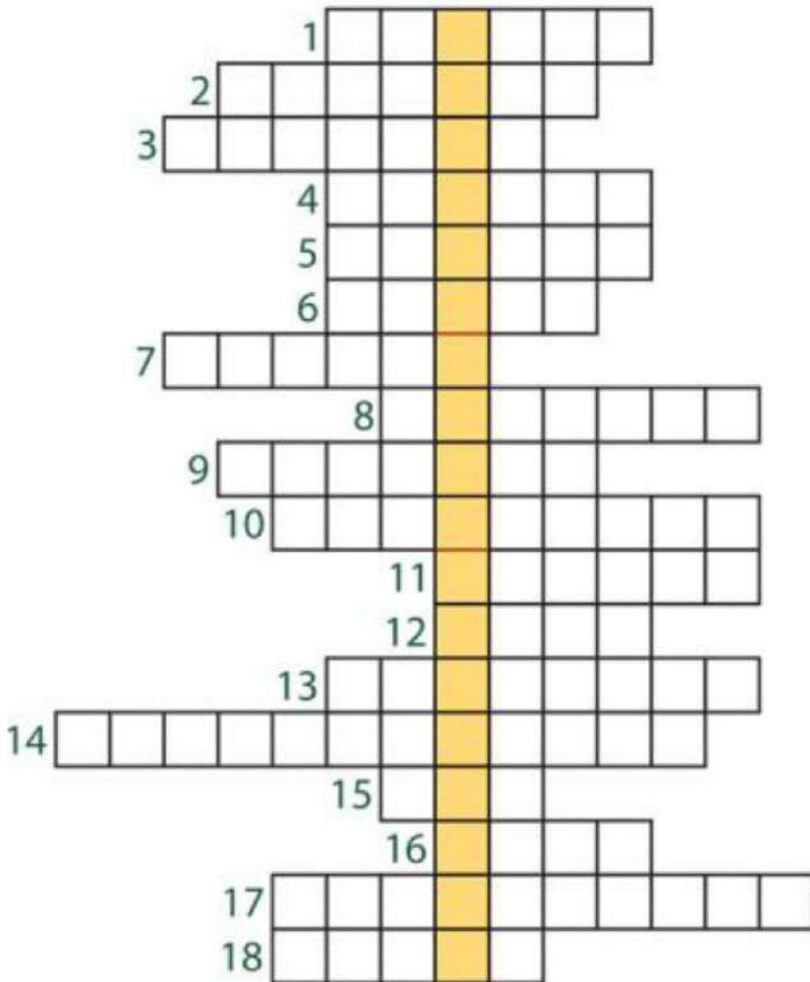

ZNAJDŹ 15 RÓŻNIC MIĘDZY RYSUNKAMI

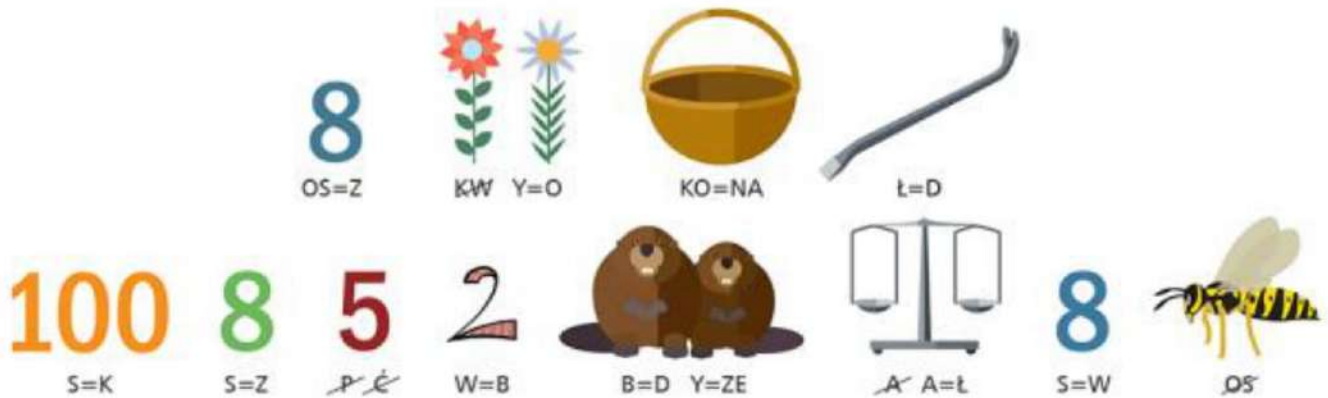
PORZĄDKOWA KRZYŻÓWKA OBRAZKOWA

Wpisz hasła w odpowiednie okienka i odczytaj rozwiązanie.

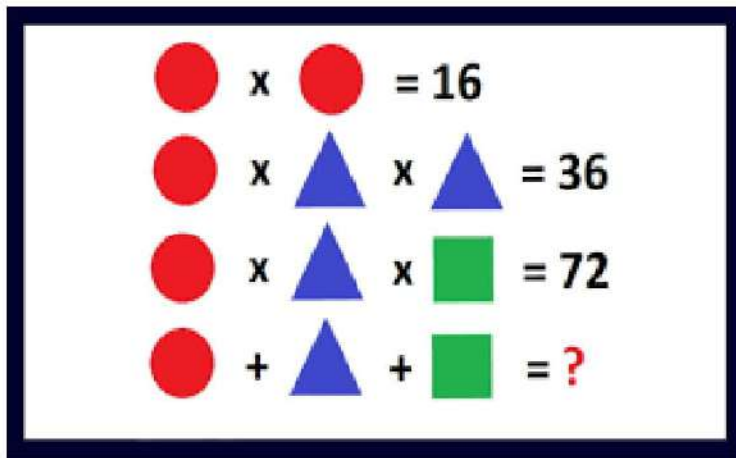
Zilustrował Piotr Nagin

DAJ SUSA DO ZIEMSKIEGO REBUSA

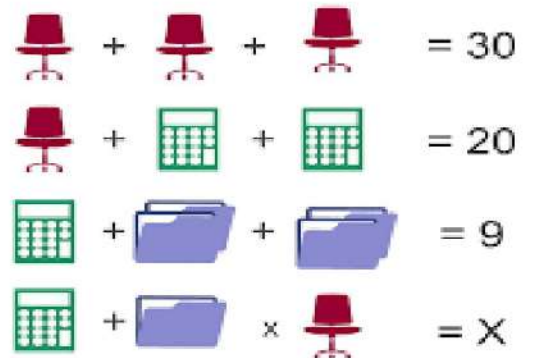

Jaka liczba kryje się pod obrazkiem?

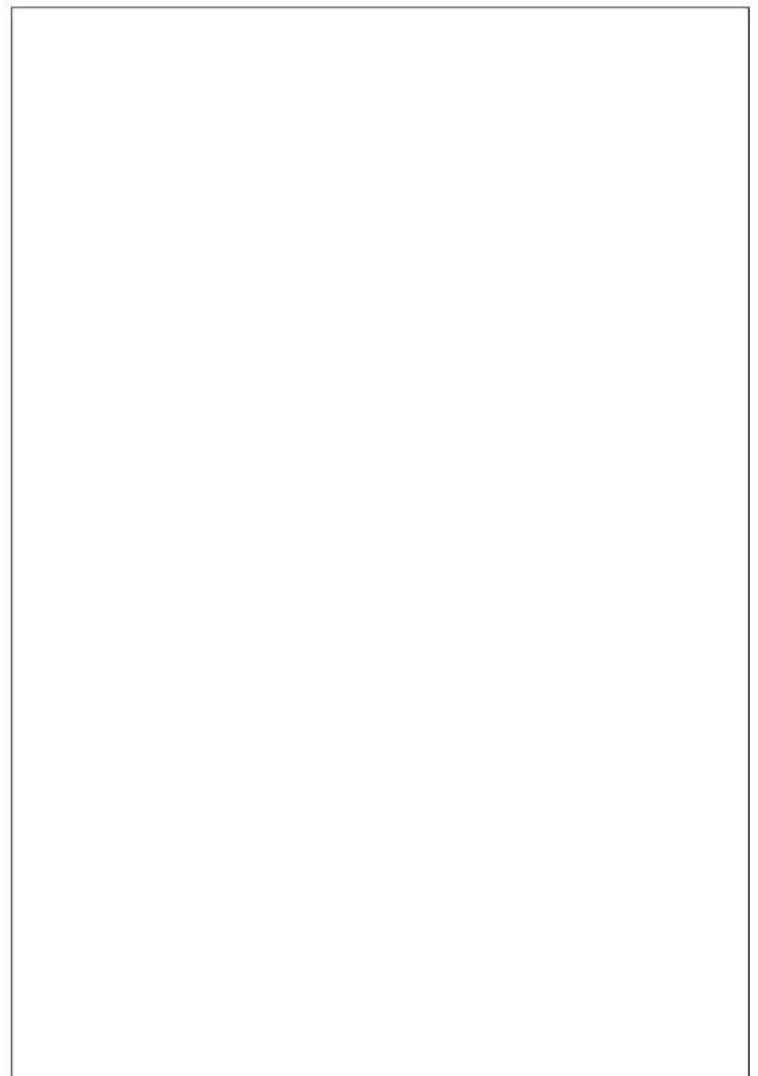
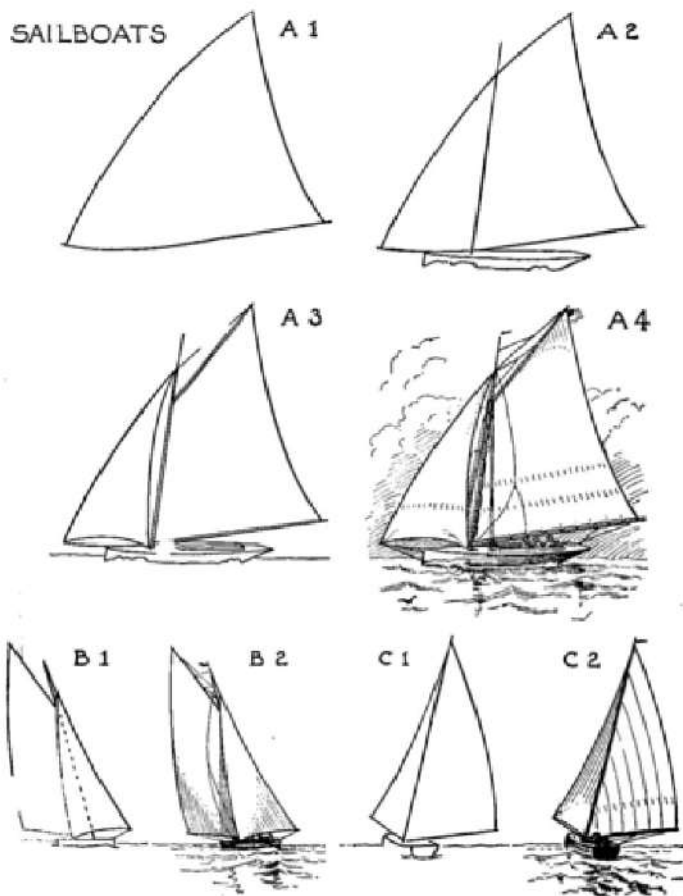
Jaka liczba kryje się pod "X" ?

RGIS

Rysowanie krok po kroku – narysuj obok żagłówkę.

SAILBOATS

ŻACZEK - CZASOPISMO NASZE, O NAS I DLA NAS!

**Redakcja: B. Grączewska, B. Kałużna, A. Kozmana,
I. Maciejewska, A. Matejczuk - Magdziarz,
K. Puchnowska, E. Wysocka, K. Przygoda**

Źródła:

Mapa Malty: <https://www.mapsofworld.com/malta/>
Flaga Malty: <https://www.dreamstime.com/stock-illustration-maltese-wavy-flag-vector-illustration-abstract-background-image85814411>
Malta: <https://www.itaka.pl/blog/podroze/europa/malta/11-rzeczy-ktorymi-zaskoczy-cie-malta/>
Malta: <https://turystyka.wp.pl/malta-6048943058109057c>
Malta: <https://wiecznielowni.pl/20-interesujacych-faktow-o-malcie/>
Okładka: https://www.humanium.org/en/wp-content/uploads/2022/03/shutterstock_2028910598-scaled.jpg
Ostatnia strona: https://www.nostrofiglia.it/images/2022/05/01/salvare-i-bambini-ucraini_900x760.jpg
Ukraina: <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8341941,ukraina-w-kijowie-starcia-demonstrujacych-przedsiębiorcow-z-policja.html>
Ukraina: <https://radioolsztyn.pl/mieszkanicy-lwowa-zabezpieczaja-zabytki-przed-najazdem-rosjan/01625311>
Ukraina: <https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/waving-ukraine-flag-isolated-on-a-white-background-vector-17376225>
Ukraina mapa: <https://pl.dreamstime.com/ilustracji-ukraina-polityczna-mapa-image60392061>
Ukraina: <https://podroztrwa.pl/ukraina/>
Ukraina: <https://rzucijedz.pl/ciekawostki-ze-swiate/378-ukraina-ciekawostki>
Ukraina: <https://ciekawostki.online/ciekawostki/535/o-ukrainie/>